

WETTL MÁTYÁS

KLASSZIKUS ZENEI VIDEÓKLIPEK

DOKTORI ÉRTEKEZÉS

Témavezetők:

Szalontai Ábel DLA, habil.

Veres Bálint PhD, habil.

2025, Budapest

TÉZISEK

I.

A videóklip olyan zenei és mozgóképi elemeket tartalmazó művészeti produktum, ami az alapjául szolgáló zenemű, vagy az azt előadó zenész népszerűsítését segíti elő. Épp úgy vannak artistikus kvalitásai, mint promóciós funkciója.

II.

A videóklip – mint egy a 20. század második felében kialakult formanyelv – elsődlegesen könnyű-, vagy popzenei alapokra épülve fejlődött ki. Bár kezdetben minden lehetőség adva volt arra, hogy a popzenei klipekkel párhuzamosan a műfaj a klasszikus zenével is kialakulhasson, és egyidejűleg virágozhasson, megformálva saját, önálló szabályszerűségeit, mégis a műfaj kialakulásának már a kezdetekor egyértelművé vált a könnyűzenei dominancia.

III.

Az idők során kikristályosodott műfaji sajátosságok egy alapvetően másmilyen zenei diszciplínára áthelyezve könnyedén válhatnak disszonánssá, jobb esetben csupán a szükségtelenség érzetét keltve a nézőben, rosszabb esetben a blaszfémiáét.

IV.

Éppen ugyanaz a technikai újítás és médiatörténeti fordulópont vezetett a klasszikus zenei videóklipok életre keléséhez, mint a fősdratú videóklipok újravirágzásához. A megfizethető, de jó minőségű kézi kamerák piacra kerülése nagyjából egy időben történt az internetes videómegosztó oldalak elterjedésével, ami egészen új alapokra helyezte a műfajt.

V.

A klasszikus zenei videóklipok történetét tekintve megannyi párhuzam fedezhető fel a könnyűzeneiekével – ám megfigyelhető egy 20-30 éves lemaradás is. Tekintve, hogy a könnyűzenei videóklipok esetében az idők igazolták a műfaj létjogosultságát, ugyanez feltételezhető klasszikus zenei társaiknál is.